

is őrtek, kik előtt e pálya minden kedvezése...

Kiváló érdem illeti a protestánsokat, az orvosi tudományok hazai történelmében...

(Folyt. köv.)

Karcolatok.

Móricz Pál, kit saját pártjával az „arany paraszt” nével tisztelték meg, szépen kikopott Biharmerényből.

Sorsát senki sem kerülheti ki.

Kuriózum. A székelyvidi választókerület egyik követjelöltje: Kovrik Attur 1848-as választási lobogójára ezt íratta: „Ejzen az 1848, Kossuth Lajos és Kovrik Attur.”

Ugyan kérem, mivel érdemelte meg hazánk egykori kormányzója Kovrik urtól, hogy ennyire — megbánassák?

Az sem rossz, a mit egyik kormányparti lap öszönien elmond a mostani választásokról.

Künn járva, künn mozogva a föld népe között, részt véve valamely választáson: akaratlanul is azon kérdés merül tehát fel, vajon nem volna-e tanácsos a polgárk szabad választásának csufoit aljas szemfényvesztést beüzemeltetni, és egyszerűen a szolgabíróra vagy vármegyei cotterliákra bízni a képviselők kinevezését?

Mostani választásainkat másnak, mit gonosz gyermekjátéknak tartani, nevésség.

A választásokat senki sem orosolja! Kérd a kormányt, hogy a választás napján mondassa ki az elnök által, hogy a szolgabírónak a választásba befolyt nem szabad, hogy a nép a járásbíró vagy adóexequator fejezetődjéire ne halgasson: és biztos lehetsz, hogy a „liberalis” kormány, ha feltétlen híveivel állás szemköt, még feleletlen sem méltat.

Ilyen a magyar alkotmányosság! Ez a magyar parlamentarizmus!

Szemfényvesztés, ámitás, a népnek járásaigon vezetése!

Ha kell, tényekkel szolgálunk. És ha találkozik, a ki a vármegyisták által fattyuvá aljasított alkotmányt és bábjátékká sülyesztett parlamentarizmust a maga valódiságában nyíltan, ország-világ előtt megismerteti, azt az uralmukat féltő országos pióczák elnevezik — földosztogatónak.

Hol itt a becsület? Hol itt a hazafiság? Az ostobaság és gazság ellen küzdeni lehetetlen, azért legjobb: nevezétek ki törvényhozóinkat a haza szolgabírái, legalább nem történhetik hivatkozás a nép akaratára!

Kiderül még az igazságnak, a szabad polgárság akaratának is szebb hajnala: de akkor az ámitók ebrédeése késői lesz.

V. Ferdinánd végrendeletének tartalmáról még eddig nem jutottak hivatalos adatok a nyilvánosságra, s így nem tudni teljes határozottsággal, miként rendelkezett a boldogult vagyonának azon részéről, mely nem képez hitbizományt. Az elhunyt összes ingatlan birtoka körülbelül 60,000 hold területet foglal el, — melyből a legnagyobb rész, több mint 40,000 hold Csehországban; a többi rész Morvában és Alsó-Ausztriában fekszik. Az összes ingatlanok értéke, az egyes uradalmak fekvését, viszonyait és jövedelmezőségét tekintve, mit egy bécsi levelező állítja, körülbelül 16-17 millióra tehető. (Alkalmassint sokkal nagyobb lesz értékük.) A tiszta jövedelem aránylag igen csekély; hisz minden szakértő tudja, hogy nagy uradalmak csekély százalékot jövedelmeznek. A mi a boldogult ingó vagyonról illeti, beleértve az értékpapirokat, ennek összes értéke meg sem közelíti az ingatlanok értékét. Ezen adatokból hozzáférhető nagyon könnyű kiszámítani, mennyi a boldogult összes hagyatéka, s kiszámítható az is, hogy az eddig elterjedt hírek mennyire voltak túlzottak.

A debreczei önkéntes tüzoltó-egylet.

Telik az idő; mulnak az esztendőik, és a másfél év előtt megpendített önkéntes tüzoltó-egyletünk komoly szervezkedése, még most is

És valóban a debreczeni közönség már régen nem részesült ily élvezetben, s a debreczeni színház deszkáin már rég nem nyilvánult oly szembőlő módon a színész és a művész közti óriási különbség, mint e két alkalommal.

Öt állottak előttünk: Blaháné, Virvári, Tamás, és kedves régi ösmerősköl: a közönség tapsokban, s éljenzésekben nyilvánult lelkesültsége csak a függönynek utolsó legördülésekor tudott szünni.

Ejzen és taps volt a méltó jutalom — Blaháné édes csengés dalaiért, melyek sokszor vizslangot keltek szívünkben; éljen és taps, melylyel mindnyájunkat elbájt. És ez érte, melylyel játéka a dalai fűszereve valószínű, ácsopot keblünkbe s együtt éreztünk vele.

És mit szóljunk a „Strike” tegnapi előadásáról?

Tartózkodunk volt szótársulatunk párhuzamba állítani a most itt idező népszimulacsrallattal (nem is lehetne); a ki azonban látta a „Strike”-t ezelőtt szüpadunkon, meggyőződhetett tegnap, hogy amannak előadása csak gyöngye paródia volt a tegnapi előadáséhoz képest.

Vizvári minden egyes mozdulataival a népszerűre indított, s mindkét alkalommal azon nívóra emelkedett, a hova csak a valódi komikus emelkedni tud. — S ha harmadsorban megemlékeznék még Tamásiról, kit a természet oly nagy szerű banganyag állított meg, mely ősszagba hozza a kintő iskoláról tanuskodó tagteljes, melylyel csak elragadni képes, korántsem mondunk el mindent e két évteljes est dicsőségéről, — melyben a többi szereplő művész is: Csaszárné, Komáromy, Szilgietti Ferike, Sántha, stb. egyaránt részesek.

A közönség, mint említett, zajos tapsokban részesíté a művészeket. Blaháné, Tamásy szép koszorut s Szilgietti Ferike virágocskort kapott. — Az előadásnak 10 óra után lett vége.

A közönség köréből.

A h.-bösszörményi kormánypart egyes tagjai azzal járnak városunkban, és terjesztik a hírt, hogy a nálam levő magán használatra tartott országgyűlési képviselőválasztók névsorát 200, vagy 250 ftrt kezeikhez általadnak: ezen rágalom terjesztőjét hasznaltalan embernek, — kinek úgy látszik a becsülettelés s a függetlenségi pártiak előtti lealkutatásom a legvalószínűbb célja, — nyilvánítom mindaddig, míg e tekintetben legkevésbébb tetemet is be nem bizonyítja; annyiival is inkább, mivel én azon pártköz, — mely a kormányt az szülőhorodója, — soha nem tartoztam.

H.-Bösszörmény, 1875. júl. 5.

Czincz Ignác, „48-as kör” gazdája.

Külföld.

(k) Madrid. A királyi hadsereg legutóbbi sikerei következtében a carista háború a központban befejezettnek tekintetik.

Oroszország. A svedkirály Moszkvába érkezett. A vartói vasut mindkét oldalán nagy erődeség dühöngött; a vasuti közlekedés beszünt.

Paris. Ujfalvy, Munkácsy és Schnapper urakból álló bizottság aláírást rendezett a budapesti vízkárosultak számára; 2000 frank már aláírtak.

Miranda. Guesoda thnok Vittoria felé nyomulván makacs ellenállás után elfoglalta a carlisták trévinói állásait, 400 carlista elesett, 60 fogolyul ejtetett. A carlisták Perulas vezetése alatt észak-Alavába vonultak vissza, ezáltal szabad lett az ut Vittoria felé, hová a királyi csapatok be is vonultak.

A német császár 15-en délután 6 óra körül Ischibe érkezik.

P. A.

Budapesti művészek Debreczenben.

A budapesti nemzeti színház tagjaiból alakult népszimulacsrallat Benedek József vezetés alatt tegnapielőtt azaz szombaton kezdé meg előadásait. S noha egy közza hír a társulat megérkezését négy nappal későbbre jelezte, s előadás tartása felől sokan későn, — vagy épen nem is értesültek, mindazonáltal a színház, mondhatni zsufolásig megtelt.

Adatott szombaton: „A HÁROMSZÉKI LEÁNYOK.” Eredeti népszimulacsrallat, írta Jókainak ugyanilyen című novellája után Szilgietti Ede.

Vasárnap: „A STRIKE.” népszimulacsrallat: Szilgietti és Balázs S.

A háromszéki leányok meséjét a t. olvasó közönség bizonyára ösmeri Jókai művéből, s annak válaszát ezuttal mellőzzük, annyi azonban bizonyos, hogy a tárgy így népszimulacsrallat feldolgozva, habár vannak is benne egyes sikerült jelenetek, mégsem valami nagy szerű alkotás, s nagyon is megelégszik az, — hogy Szilgietti itt nem a saját eszméjét dolgozta fel.

Azonban mindent elpáztolt és feledtetett velünk a művészes játék, melyről ezuttal bírálatot nem hanem csak pár szót akarunk általánosságban mondani; mert ha az első benyomás hatása alatt akarunk szólni a szereplő személyesetről, keresztünk kellene a szavakat, melyekkel csak némiképpen cselethetünk azt a gyönyört, mely a színházban egybegyűlt nézőközönségnek tegnap s tegnapielőtt osztályrészt jutott.

„István” gőzmalom társulat készítményeinek helybeli raktáraiban.

„István” gőzmalom társulat készítményeinek helybeli raktáraiban.

Table with columns: Szám, Költségmentesen engedmény nélkül, Egész zsákban, Kisebb részletben, 100 b. font oszt. ért.

Debreczen, 1875. július 12.

— (Ausztria.) Bécs. A trónörökös betegsége normális.

— A brünni kereskedelmi kamaránál tartott tárgyaláson, a polgármester és munkások oly szembőlő módon a színész és a művész közti óriási különbség, mint e két alkalommal.

— A W Ztg. A przemysłubkori vasutnál engedélyezett 1800000 frnyi előtegről szóló szentesített törvényjavaslatot teszi közzé.

— Bécs. Az osztrák-magyar keresk. és vamszerződés tárgyalása alkalmából a kormány felszólította a keresk. és iparkamarákat, hogy az 1872, 1873 és 1874 évek tartama alatt Ausztriából Magyarországra és viszont szállított sör, szesz és cukor mennyiségét — kitöltött sör, szesz és cukor mennyiségét — adatkamárának ehhez képest már beütözött adatai szerint a fenemeltett három év alatt Alsó Ausztriából Magyarországra bevitett 139,006 akó sör, 91,404 akó szesz, 113,541 mázsa cukor, ellenben Magyarországból Alsó Ausztriába behozott 24,000 akó sör, 100,419 akó szesz, 21000 akó szilvapálinka és 42099 mázscukor.

— Követválasztások. A függetlenségi párt részéről Szabocsiban Zoltán János, Szatmárban Vályi János, választatot meg országgyűlési képviselőül. Így a függetlenségi pártnak eddig 33 képviselője van. Simonyi Ernő 3, Madarász József két helyen választott meg. A csengeri kerületben (Szatmárban), a mint sajnálatlalt haljuk, a jobboldali jelölt Galgóczy Sándor ur pörben győzött. Eddigélé e kerület mindíg egyhangulag választá meg a közpöi ellenzéki jelöltet. H. Pályiban Beóthy Algeon 385 szavazattal győzött az ellenzéki Thuolt István 111 szavazata ellen. Margittán Baranyi Ágost jobboldali 30 választó jelenlétében egyhangulag megválasztották. Az ellenzék, mely többségben volt, elkésett a választásról.

— T. előfizetőinket tisztelttel kérjük, hogy előfizetési pénzeiket mielőbb beküldésni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fenakadás ne történjék.

Lapunkra a lap holokán kitett feltételek mellett még folyvást előfizetheti.

Teljes számu példányokkal folytonosan szolgálhatunk.

Ref. egyházi előjárásunknak részint a helybeli viszonyok miatt, részint mert az ország legtöbb tanítózete szeptember hóban kezd az iskolai évet, de különösen egészségügyi tekintetéből hozott azon határozatát kell a t. cz. szülék tudomására juttatnunk, hogy a ref. leánynevelő tanítózeten a jövő 1875/6. dik iskolai év szeptember 1-én kezdetik meg s június végén berekesztetik. Az intézet tervrajza — program — az igazgató által, kívánatra, dijnükül küldetik meg.

Verhoval Gyula, a magyar hírlapirodalom e ragyogó csillaga, mint a „Szabadság” biztos forrásból értesül, tagja lesz a törvényelőállítások kerületke valamelyikében egyhangulag levezető választva Pártdeputáltakól eltekintve, s pusztán csak a személyes kétértelműség, a lángoló lelket, és emelt vére szemügre minden igaz hazafinak öröme lesz, ha a legújabb időben feltűnt tehetség, kiról még Csernatony is állította, hogy a politikai viták mezején hivatott bajnok, a sorompókba száll.

Borus Sándor és társa sirkóraktára ujonan levén berendezve, volt alkalomuk azt látni. A legvalószínűbb márvány és gránitkö-

vek vannak itt: A kegyeletos értes tartós emléklél szokta ma már szeretteinek nyughelyét megörökíteni. E célra valóban remek sirmélekkel van ellátva a nevezett üzlet, úgy hogy bátran merjük ezt ajánlani az érdeklettek figyelmébe.

Az érettségi vizsgák főiskolánkban — a mint haljuk — szép sikerrel folynak. Ifjaink általában véve, jó képzettségűekről adnak tanuságot.

Ektivő. Hegyesi Márton országgyűlési képviselő s lapunk munkatársa és Szatroczevsky Julia urhőlyg szombaton dében mondták el egymásnak a „boltomiglan, hőtoldiglan” hűségüket. Az esküvőn természetesen igen sok kíváncsi férfi és nő volt a „barátok” templomában. Szívünköl kívánjuk, hogy e kötéty egy áldja meg a mindenható, amely mértékben érdemel áldást a tiszta szerelem.

Tudomásul az adófizetőknél. A debreczeni p. ü. kerületben, mely Bihar, Szabolcs és Krasznaveczky Julia urhőlyg szombaton dében mondták el egymásnak a „boltomiglan, hőtoldiglan” hűségüket. Az esküvőn természetesen igen sok kíváncsi férfi és nő volt a „barátok” templomában. Szívünköl kívánjuk, hogy e kötéty egy áldja meg a mindenható, amely mértékben érdemel áldást a tiszta szerelem.

Eltávozt gyermek. Király József név 12 éves gyermek 1875. június 14-én Zöld Andráshelyi lakostól eltűnt, megtalálása hiányzik. miszerint nevezett a kapitányi hivatalnál jelentse be. — A gyermek személyleírása: fekete haj, kék szemű, sovány, vékony, alacsony termetű, bal arcán egy forradás van. Öltözete: felső fekete rokk, fekete magyar nadrág, magyar csizma és fekete magyar kalap. Debreczen, 1875. júl. 8-án. Debreczen város kapitányi hivatala.

Mai számunk éjén a Semberly István nádúrvári képviselőnek választóközöt intézett leveleiből közöltük egy részt. Nevezett egyén baldokló éves apja agyánál volt a választáskor, s most nyilatkozik, hogy elfogadja a bizalmat.

Szerkesztői nyílt posta. Kiszűszállásra. Köszönet, jó szerencsét! Vertesrére. Mindig szívesen vesszük. Díőszegre. Elkészé érkezik: megion talán már t. urnak az esse „Válasz a válasza.” A „D. E.” hangján meg neki sem válasszunk, s így ama cikket nem közölhetjük. Dr. Tollenak. Hol kérel az éji homályban?

Felelős szerkesztő: SZATMÁRI KÁROLY.

Főmunkatárs: TISZAI DÁNIEL.

JAKAB, HELLER és LIPPMANN ajánlja a t. cz. birtokos és gabonakereskedő uraknak dusan ellátott zsákraktárát,

a legjobb minőségben és jutányos gyári áron, bármily nagy mennyiségben.

220 7—

HIRDETÉSEK.

A DEBRECZENI könyv, kömnyomda s kartagyári részvénytársulat KÖNYV- KÖ- és MÜNYOMDAJA. ajánlkozik mindennemű nyomtatványok gyors és pontos elkészítésére. Üzlethelyiség, — hová a megrendelések intézése kérétk, — főpiacz, a reform. nagytemplom mellett.